

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe 1/2 an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 10 fr. la an.
Manuscrise nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva” în Orăştie.

INSERTIUNILE:

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a 2-a oară
5 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru insertiuni, sunt
a se trimite la adresa: „Minerva” institut tipografic
în Orăştie (Szászváros).

Lumină sub obroc.

Când am vorbit despre scrisoarea dlui Mocionyi adresată dlui Rațiu, am spus, că vom explica mai târziu însemnătatea alipirii dlui Rațiu către politica oportunistă. Revenim astăzi asupra acestui lucru, mai ales că de-atunci s'a mai întemplat un fapt: o nouă »consfătuire intimă« a prietenilor dlui Rațiu la Sibiu.

Este știut că dl Mocionyi a combătut totdeauna tactica politicii comitetului presidat de dl Rațiu. S'a opus regulat procedurii radicale, intransigente. S'a opus ducerii Memorandului la Viena. S'a opus curentului general până în așa chip, încât opinia publică îl trata ca vândut Ungurilor. Ba dl Mocionyi și-a oonstituit un ziar anume cu tendența de-a răsturna comitetul dlui Rațiu și de a-l discredită cu ori-ce ocazie. „Dreptatea” în urma urmelor pe prietini politici ai dlui Rațiu nu-i mai recunoștea nici măcar de »fruntași« sau de simpli »conducători«.

Și de ce se împotriva oare atât de mult? Lumea nu și-o putea explica. Pentru-că dl Mocionyi nu invoca în sprijinul politicii sale decât singurul argument, că n'a sosit timpul oportun. Ear' argumentul acesta îl motiva în totdeauna cu o pologhie filosoficească, încât nime nu-l înțelegea. Astfel, privind la el, ca la o șugubeață ghicitură, un politician de glume iscoditor i-a și dat polecra de »Mocionyi-Lumină«. Adevărul e, că dl Mocionyi chiar lumină se fie, era lumină sub obroc, în sensul biblic, o lumină care se mistuia pentru sine cu sgârčenje, fără ca poporul nostru însetat de lumină să aibă prilej a o vedea strălucind în toată marea sa.

Astăzi dl Mocionyi este același. Credința sa politică întru nimic nu s'a

schimbat din timpul în care combătea »Memorandul» și refusa apărarea în procesul dela Cluj. Doar' că s'a mai întărit în credința sa, făcând din ea o dogmă... ca să nu zicem idee fixă, din care nu cedează nici o cirtă.

Ca pasiune particulară credința dlui Mocionyi nu ni-ar atinge de fel. Lumină sub obroc, mărimi necunoscute, oameni-curioșițiți cari se închid în camera lor și învață toate sistemele filosofice dela Thales până la Nitsche, are fiecare popor. Aceștia apoi sunt absolut inofensivi, pentru-că ei nici nu vor să se obtrudă, să se afișeze.

Dar' filosoful nostru, cu spiritul seu de vecinică negare a acțiunii, e de altă categorie. Nu-i place să se mărginească la cele patru ziduri din camera de studiu și distracție particulară. D-sa se năcăjește cum și-ar putea dobândi ucenici pentru dogma d-sale, cum ar putea impune sistemul d-sale mulțimii. E vanitos filosoful nostru: cere ca mulțimea să-l socoată de supra-om, să asculte de cuvântul lui și să... stee pe loc. Da, în a sta pe loc culminează sistemul politico-filosofic al dlui Mocionyi, a unicului filosof român.

Și pentru această tendință zicem că e periculos acest sistem oportunist, acest principiu de conservare, care se opune ori cărei acțiuni. E periculos când își găsește aderenți în mulțime.

Dl Rațiu, care a stat în fruntea campaniei date de »Tribuna« împotriva Metropolitului Miron și a dnilor Mocionyi și Cosma pe tema oportunității și a moderatismului; dl Rațiu, care a stat în fruntea campaniei date în contra »trădătorilor« pe motiv că au părăsit intransigența în luptă; dl Rațiu care din toată risipa de cuvinte ale dlui Mocionyi n'a putut înțelege decât trei: »Nu-i timpul oportun«, a ajuns să le înțeleagă și pe aceste, ca să se închine în fața acestei dogme ca înaintea unui chip

cioplit. A uitat dl Rațiu toată campania sa de odinioară și fondul ei politic, a uitat injuriile ce i-le-a adus ziarul adversarului seu politic, a recunoscut de »greșeli făcute« actele mărețe la cari poporul repriveste cu mândrie și acum știe numai una și bună: Nu-i timpul oportun! Dl Rațiu a început să facă filosofie la bătrânețe.

Nu-i timpul venit să eșim din ne-păsarea și incurcala în care ne-a adus! Înțelege cineva pe dl Rațiu? Să căutăm a-l înțelege.

Intâia ipoteză poate fi următoarea: »Nu e oportun să pornim o acțiune«, pentru-că suntem prea slabi, prea disorganizați! Dar' bine, chiar faptul că suntem slabi ne impune o acțiune cât mai grabnică. Sau că ar trebui să se convoace o conferență națională, să se încerce atitudinea față de noi a guvernului Széll. Sau ar trebui, dacă altfel nu ne putem organiza, să facem pregătiri pentru viitoarele alegeri. Sau să ținem adunări de popor. În sfârșit câte mijloace de acțiune politică nu există, cari ne-ar putea întruni pe toți la un loc, ar putea aduna șirurile reșete.

A doua ipoteză este: »Nu e timpul oportun, pentru-că suntem absolut incapabili«. Aceasta earăși nu se poate admite. În poporul nostru sunt multe forțe destoinice și an de an ele se măresc, bărbații capabili se înmulțesc.

Este însă o a treia ipoteză, care are multă probabilitate: »Nu voim acțiune!« Și nouă ne face impresia că dl Rațiu de-adeptul nu voiește acțiune. Căci 1. Pentru-ce dl Rațiu n'a chemat la »consfătuirea intimă« precum a pretins »Tribuna Poporului«, pe ceilalți membri ai fostului comitet național? 2. De ce dl Rațiu se incunjură cu tineri abia eșiți din școală și nesocotește falanga de bărbați politici, cari au contribuit la luptele noastre politice? 3. De ce d-sa a respins ideea convocării unei

adunări generale a partidului național? 4. De ce nu ia însuși măsuri pentru afirmarea partidului și așteaptă organizația noastră dela guvern? Oare nu însemnează acest lucru deadreptul, că resignăm la organizațiunea din trecut? Și în sfârșit ce l-a putut îndemna pe dl Rațiu să aproabe oportunismul dlui Mocionyi, care este negarea ori-cărei acțiuni? Poporul n'a pretins dlui Rațiu și fruntașilor sei să stee pe loc. Poporul are însă dreptul să se întrebe: cine a pretins, cine a îndemnat pe dl Rațiu și pe ai sei să stee pe loc și să împedece pe alții în a pune la cale, acțiuni politice...

Primi-vom vre-un răspuns? Ni se va da vre-o lămurire cu privire la schimbarea frontului prin dnii din Sibiu? Ori s'o spunem noi?

Preliminarul de budget pe anul 1900. Ministrul ung. de finanțe a prezentat în ședința de Luni a camerei maghiare preliminarul de budget pe 1900. Budgetul a fost calculat în coroane și e următorul: Cheltueli ordinare 948,937,957; venite ordinare 991,724.642, așadar' venitul ordinar e de 42,787.385. Cheltueli extraord. 103,744.564; venite extraordinare 627,887.062. Budgetul ordinar și extraordinar este așadar' la ieșite: 1,075.681.821 cor., ear' la intrate 1,054.513.404 coroane. Resultatul final 1,831.583.

Adrese de aderențe dlui Dr. G. Popovici. Intre multele adrese de aderență ce dl Dr. G. Popovici le-a primit în urma demisiunii sale de redactor al »Foi legilor imperiale«, este și aceea a damelor române din Cernăuți, cu vre-o 80 iscălituri. Ea sună astfel: »Demisiunea din funcția ministerială a produs cel mai înfocat entusiasm național. Cu mândrie felicităm și salutăm la acest act de eroism național pe vrednicul nostru deputat Dr. George Popovici, fala neamului și speranța viitorului românesc.«

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI“

IN CODRU.

Prin codru umblă legănat
Zefirul nebunatoc;
Isvorul numa 'ndurerat
Îngână doina intristat
În ritm duios, molatic.

În hohot ride la isvor,
Privindu-și chipul, fata:
— Ce chip frumos ispititor
Șoptește fata 'ncetșor,
Mai am și eu, zeu, biata!

»Dar' eu aștept, pe cine aștept?
Mi-i dor, de cine-mi este dor?
Și nu știu, dar' aici, în piept
Mi-i greu, și ochiul mi-i deștept,
Dar' simt că am să mor.

»Ei!... știu acum: eu am visat
Un făt frumos, și visul meu
A fost un vis, nu s'a 'ntrupat,
De asta 'n piept m'a segetat
De moarte, așa greu.

»Aș vrea în brațe ca să-l strîng,
Pe cine oare? zău nu-l știu,
Dar' ia așa, aș vrea să-l frîng,
De ciudă, că-l iubesc, și plîng,
Nebună aș vrea să fiu...«

»Un foșnet: pași grăbiți, ce sunt?
Se 'ntreabă fata, — nimeni nu-'il
Dar' eu de frică mă 'nspăimânt,
De umbra mea, mă tem, de vînt,
Și mamei, tot nu-i spui!..«

Ion Daftn.

Amintiri din armată.

În dimineața zilei când a fost să plec la oaste, mă simțiam atât de abătut, că-mi era silă să leg vorbă și cu ai de acasă. Biata mama se sculase cu noaptea în cap și rumenise în frigare o găină s'o am pe drum. Și când am fost gata de plecare, se tot învîrtea pe lângă mine, căutându-mi adănc în ochi cu ochii ei împăianjenți de ceața lacrimilor.

Și-am plecat.

Nu plecam acum întâia-oraă între străini și căpătasem experiența despărțirilor: cu cât mai iute, cu atât mai bine.

În mână cu un pachet de cărți, merinde și schimburi de rufe, șlepăind prin apa în-doită cu zăpadă, bijbăiu prin străzile mahalalei întunecate luându-mi drumul spre gară.

Felinarele par'că dormitează și numai din când în când sclipesc tăind cu dungi luminoase întunerecul plin de ceața dimineții. Ca niște puncte de reper în întunerecul trecutului îmi apar luminele lor.

Găsesc o plăcere ascunsă altoită pe durerea despărțirii acesteia.

Pe peronul gării lume foarte puțină și mă simt așa de bine că sunt singur! Singurătatea asta-i un templu mic ascuns, în care sufletul colindă nestrimtorat de conveniențe.

Luminile colorate cari împetriștează zona de manevră a gării par ca niște vechi cunoștințe prietenoase.

Și am pornit. În dreptul Vădenilor îmi răsare soarele. La început un nor alburiu întins, care prinde a se împurpura de rușine, apoi o geană roșie pronunțată care ia forma de sferă, solul de deșteptare a zărilor, și în sfârșit, ca împins de o mână puternică de sub orizont, soarele dă bună dimineața lumii. În momentul acesta îmi vine să cred că soarele li o minge înfăcărata cu care se joacă Dumnezeu dând'o de-a dura prin vîzduh.

Tremură podul Siretului sub greutatea roților rostogolitoare, ear' apele trecend pe sub pod, se lovesc, se înghesuiesc și fug spăriate în unde încrețite la vale.

Și m'am așezat pe un colț de bancă, mi-am lăsat privirea pe fereastra vagonului și gândul rătăcitor în trecut.

Nu știu care o fi zis, sau zic eu acum, că trăim din amintiri. Din cauza îndepărtării în timp ele își perd asperitățile cu cari le-am trăit și privite prin prisma trecutului ne

par mai bune, învălitate într'un nor de poezie simplă, atingătoare.

Îmi aduc aminte de pe când eram mititel și mă jucam de-a soldații cu copiii de seama mea. Uite-mă acum și soldat. Și încep să cânt încetinel cântecul recruților:

Foae verde de măr dulcel
Eși măicuță 'n deal la cruce
Și te uită cum ne duce...
Și ear' verde alior
Perişorul gălbior
Stringe-l maică 'n sîn la tine
Să-ți treacă dorul de mine,
Și-l scoate la zile mari
Să mi-l plîngă fete mari!..

Acei cari nu's din popor sau cari n'au trăit timp îndelungat în mijlocul lui, nu înțeleg sau se fac că nu n'țeleg ce farmec alinător e în versurile lui. În ele e închegată filosofia isvortă din experiență, din dureri de veacuri întunecate.

În iuțala ameițitoare a trenului am senzația că nu mai sunt stăpân pe mine, sufletul însetat de senzații nouă își croește drum tăind cu arpile fantasiei dungi luminoase în întunerecul viitorului. Plutesc într'o ațipire ușoară asemeni unui vis care te cuprinde când nu ești încă deplin adormit. Ajung fără să știu când, în gara Focșani, ies din gară și întreb pe întâiul sergent de reședința regimentului unde trebuia să-mi fac stagiul.

Paui ved, dar' bârna nu!

Așa sunt unii oameni din fire, că ved cele mai mici scăderi ale altora, dar' ale lor proprii, ori-cât ar fi ele de mari, totuși nu le ved, sau și dacă le ved, nu le prea bagă în seamă. Și peste astfel de oameni dăm foarte des în vieță, și e apoi lucru peste puțină, ca cu ei să poți face vre-un lucru bun.

Cu acest fel de oameni putem asemăna și pe guvernării noastre, aparțină ei ori-cărui partid.

Mereu strigă în gura mare, că naționalitățile nemaghiare nu au școale corăspunzătoare veacului în care trăim, că prea puțină cultură au, că prea sunt slabe a susține ele singure pe învățătorii populari, și deci trebuie spriginiți de ei, de Maghiari, și nu ved aceea, că ei înșiși sunt în multe locuri fără de școli, și prea în multe, și dacă au, acelea încă nu sunt corăspunzătoare.

Nu, acestea ei nu vor să le vadă și creadă, ci umblă cu tot felul de apucături mârșave, ca sub pretext, că ajută școlile nemaghiarilor, să poată pune apoi mâna pe ele și să introducă într'însele limba maghiară, să se facă adică stăpâni pe averea altora.

N'am avea nici o cauză a ne plânge contra ajutorului ce guvernul voește a da școlilor noastre, dacă pe lângă acel ajutor nu și-ar abroga și alte drepturi asupra lor. Ci dorim din contră, ba este chiar datorința lui ca să le ajute, unde ele nu sunt destul de corăspunzătoare, fiind-că și noi vârsăm destui bani în lada statului, de unde apoi nimic nu se mai întoarce spre binele nostru.

Dar' așa cum ei o doresc aceasta, la aceea nici-când nu ne învoim. Lasă-ne mai bine singuri, ca noi de noi să ne ajutăm în lipsele noastre, cum vom ști și cum vom putea, căci mulțumită Sfântului, atâta putere tot mai avem, ca să ne facem singuri ce avem de lipsă, cu toate-că, zeu, mult ne-au sleit puterile prin atâtea aruncuri de dări peste comitate, de care n'ar fi fost nici o lipsă, dacă atacerile financiare ale cutărui sau cutărui comitat, ar fi fost încredințate unor oameni cu mai mult simț de umanitate și dreptate, decum sunt unii dintre cei de astăzi.

Cea din urmă dovadă despre aceea, că ei nu ved bârna din ochiul lor, ci numai paui din ochii nostri, ni-o dă și acum chiar o foaie ungurească, care se plânge, că în Teregova, com. Caraș-Severin, nu este școală maghiară, cu toate-că familii maghiare sunt, și astfel copiii acolora sunt siliți a cerceta o școală comunală cu limba de propunere română.

Dar' cu informațiile sergentului, am rătăcit 2 ciasuri fără să dau de căpătâiu. În cele din urmă, am recurs la un obicei căpătat de pe când călătorisem prin Germania și învățat dela un Neamț. Întru într'o crășmă, beau vre-o ocaluță de vin, că-i tare bun și iefin vin în Focșani, și eacă-eacă, uite-uite, d-le crășmar, așa și pe dincoala, îl descos eu și mă pune bietul om pe drum.

Ajung în raionul casarmelor. Uite coala casarma genului și față în față casarma artileriei de câmp și a celei de cetate. Santinela dela poartă mă oprește să intru.

»Uite mă gândesc eu, pe ceialalt recrui îi aduce cu câte un gradat și-i bagă în casarmă, și eu îi rog, și nu vor.

»Stai mă camarade, că am venit să mă îmbrace.

»La ce regiment ești?»

»La cetate, măi frate!»

Se vede treaba că unde era și el de acolo, ori mai știu eu de ce, m'a lăsat să intru.

În curtea imensă a celor două regimente furnică soldații dați în corvadă la curățitul zăpezii.

Îmi simt inima strânsă ca a unui pui în gura uliului, și inima-mi stă gata-gata să sară din piept și s'o ia la goană prin curte...

Emoționat, mă present în fața celui dintâiu oficer ce întâlnesc. Se vede că nu prea făceam o față tocmai bună atunci, că-mi vorbește blând și cuminte. Incurajat, îmi vine inima la loc și mă urc pe scări, pentru a

în întreg jurul Teregovei sunt 22 de comune, ear' școale de stat abia sunt 3. Tristă privește, zice foaia maghiară.

N'are deci guvernul atceva de făcut, decât să deschidă lada statului, și unde numai se află vre-o câteva familii maghiare, să zidească școli de stat. Dar' așa, ca pe copii nemaghiari să nu-i silească a le cerceta, ci să urmeze ei și pe mai departe în școalele noastre confesionale, fie ele și mai slăbuțe, până ne va de mâna ca să putem face altele și prin toate comunele.

Congresul Orientaliștilor.

Mercuri în 4 Oct. n. s'a deschis la Roma, în marea sală a Curiaților și Oraților, al XII. congres orientalist.

La intrarea în sală a ministrului de instrucțiune Baccelli, reprezentantul Regelui Umberto, musica a intonat imnul regal, după-ce apoi Baccelli a luat cuvântul, salutând în numele Regelui și al guvernului pe congresiști.

Au mai luat apoi cuvântul dl De Gubernatis, președintele comitetului organizator; Galuppi, primarul Romei, etc. și în fine delegații diferitelor state, dintre cari a fost foarte aplaudat dl V. A. Urechia, care își încheie frumosul și patrioticul discurs, ținut în limba franceză, cu următoarele:

»Noi Românii suntem aici, pentru-că aici e Roma, mama noastră.

»Suntem aici, pentru-ca să aplaudăm lucrările DV., lucrări, cari vor ajuta mai bine decât ori-ce alt congres de pace la înfrățirea și binefăcătoarea pacificațiune a popoarelor.

»Suntem aici, pentru-ca acum, când aclamați cetatea eternă, să strigăm împreună cu DV.: Trăească Roma! Trăească Italia! Trăească Regele Umberto, marele patron al congresului Trăească ministrul Baccelli!»

Discursul dlui Urechia a entusiasmă pe toți și ministrul Baccelli l'a aplaudat foarte mult.

Reprezentantul guvernului unguresc a vorbit în limba italiană și fu câtva aplaudat când a zis că »Ungurii s'au luptat alături de Italiani pentru unitatea și independența Italiei».

Ceremonia s'a terminat la orele 12.

Seara a avut loc o mare recepțiune la Capitoliu.

Congresul a fost împărțit în 12 secțiuni. La două dintre acestea, în cea a geografiei și etnografiei și în a unsprezecea, Grecia și Orientul, au fost aleși de președinți dnii V. A. Urechia și Grigore Tocilescu, cel dintâiu pentru a doua, ear' cel din urmă pentru a 11-a.

În secția a doua a congresului, cea de

mă presenta la șeful corpului. Dar' în locul lui găsesc pe cassier care-mi dă foae de drum și ordin de plecare la batalionul de cetate din Galați.

Es din cancelarie cu bucuria robului scăpat pentru o zi, cobor câte 4 trepte de-odată alunec și cât p'aci să dau jos pe un sergent, și o iau pe strade înspre gară.

Dar' trenul pleacă tocmai deseară și până atunci numai bine pot să adevăresc proverbul nemțesc:

»Soldaten und Studenten trinken».

C. Sandu.

N'am nimloa...

N'am nimica 'n marea lume,
Făr' un dulce falnic nume,
Care-aprinde focu 'n sin
Numele: »Român»!

N'am nimica pe sub soare,
Făr' o limbă 'ncântătoare,
Care însuflă peptul meu
Cu răsănul seu!

N'am nimica pe sub lună,
Făr' o inimioară jună,
Care arde pentru tine
Scumpă Românie!

N'am nimica pe sub stele,
Numai dorul mândrii mele,
Care-i mândră ca o zină,
Pentru-că e »Română»!

N'am nimica 'n sinu-'mi june,
Numai suveniru străbunc
Și dorința: să 'nflorească
Gintea românească!... S. B.

geografie și etnografie, dl Urechia a cetit un memoriu, în care face istoricul hărților etnografice dela începutul secolului și până azi, pentru Europa în general și pentru Orient în special.

Dl Urechia în acest memoriu a dovedit erorile acestor lucrări și în special a celor ungurești, cari falsifică în interes de șovinism adevărata situațiune etnică a Orientului Europei.

D-sa propune facerea hărții etnografice a Orientului Europei sub controlul congresului, care va înscrie în programul sesiunii viitoare și cestiunea următoare: Care e planul și cel mai bun procedeu spre a obține o hartă definitivă, etnografică a Europei, fără ca această lucrare să fie influențată de politica dominantă în anumite țeri cu diferite limbi?

Dl Urechia a prezentat apoi o serie de hărți originale, arătând locurile unde se află România.

Propunerea lui Urechia a fost primită în unanimitate și chiar de reprezentantul guvernului unguresc.

Profesorul Hermann, care felicită pe Urechia, a propus, ca premiu, o medalie de aur și 500 lei aceluia, care va presinta cel mai bun memoriu pentru facerea unei hărți etnografice exacte a Orientului european.

Profesorul italian Baldacci vorbind despre Românii și Albanesii din Macedonia, și spunând câteva neesactități, precum că există neînțelegeri între Albanesii din cauza deosebiriilor lor de religii și că Românii din Macedonia sunt numai 350.000, Urechia a protestat zicând, că Albanesii trăesc bine între ei, și dovadă de aceasta e prezența la congres a reprezentantului comitetului executiv albanes, care deși e Turc, totuși reprezintă și pe creștini.

În privința cestiunii macedonene a luat cuvântul Milescu, reprezentantul societății macedonene, care spune, că populația macedonenilor e de un milion. Milescu își rezervă dreptul de a demonstra aceasta într'o conferință specială.

Ziua aceasta a fost un adevărat triumf pentru Români.

Ziarul »Fanfulla» publică un foarte important articol, sub titlul »Cuvântul României». În acest articol, semnat Benedetto de Luca, un stimat publicist, care a vizitat anul trecut România, el vorbește de discursul pronunțat de dl Urechia la inaugurarea congresului și cu cel mai mare entusiasm de poporul român.

Sâmbătă a fost ședință generală în secții unite, ear la orele 9 seara o recepțiune a congresiștilor, oferită de Asociațiunea presei în splendidele saloane din palatul Wedekind de pe piața Colonna.

Depunerea coroanei de cătră congresiștii români la columna lui Traian s'a făcut Marți.

Resultatul

Reuniunilor de maghiarisare.

Zilele trecute și-a ținut adunarea generală Reuniunea de maghiarisare din Timișoara.

Și foile maghiare ne spun, că ea a avut un rezultat cât se poate de bun.

Din raportul anual reiasă anume, că de unde până bine de curând locuitorii orașului Timișoara erau de limba germană, aceia acum încep a se maghiarisa într'un mod îmbucurător. Autoritățile orașenești sunt cele dintâi, cari dau această nobilă pildă și stăruesc pentru lățirea ei. Și ca de aci înainte maghiarisarea se curgă și mai repede, adunarea a votat spre acest scop 2500 fl., din cari 500 fl. să se dea teatrului maghiar.

La urmă protonotarul Geml József a propus, ca copii s'eraci, de limbă străină, să se ajute cu cărți maghiare și să se aranjeze cât mai dese reprezentațiuni literare maghiare, ca cu atât mai virtos să străbată în pieptul fiecăruia dorul de a fi — maghiar

Adunarea de sigur că a primit cu aplauze această propunere.

Președinte al acestei Reuniuni de maghiarisare a fost ales Steiner Ferencz.

† Diamandi I. Manole.

Numărul luptătorilor nostri naționali, a mai scăzut cu unul

Neînfricatul și neînfrântul luptător național dela Brașov, *Diamandi Manole*, a răposat Sâmbăta trecută, în etate de 66 ani.

Cine dintre noi n'a cunoscut sau cel puțin n'a auzit despre activitatea zeloasă a acestui bărbat valoros, atât pe terenul politic, cât și pe cel bisericesc și școlar.

De profesiune el a fost comerciant și și-a început cariera comercială în București, de unde apoi s'a stabilit, earăși în orașul seu natal în Brașov, unde a fost unul dintre cei mai activi membri ai gremiului comercianților brașoveni.

Prin zelul și înțelepciunea sa a ajuns a fi ales nu peste mult ca președinte al gremiului român levantin, ear' mai în urmă președinte al Camerei comerciale și industriale din Brașov, precum și de censor la banca națională, numită mai în urmă banca austro-ungară.

Nu s'a făcut nici o mișcare politică națională sau culturală, la care Diamandi Manole să nu fi luat parte activă.

Îl aflăm printre membrii fondatori ai »Asociațiunii», printre cei ai congreselor naționale bisericești și ai sinodului arhidieceșan, și printre acei distinși fruntași, cari au înființat la 1884 »Tribuna» de astăzi.

Nimic n'a avut acest om mai scump în viața sa, decât binele neamului seu, pentru care cu dragă inimă a jertfit, ori-de-câte ori au cerut interesele lui.

Cea mai proaspătă faptă a sa pentru binele comun a s'evrșit-o prin restabilirea bunei înțelegeri între membrii Eforiei școalelor din Brașov, care în timpul din urmă a fost atât de sdruncinată, pentru-ce Eforia acolor școale l'a și ales de vice-presedinte al ei. Dar' eată că n'a avut fericirea ca să se bucure mult de acel post onorific și să spriginească activitatea ei, căci neîndurata moarte l'a răpit din mijlocul nostru făcând un gol în jur de noi, care cu greu se va mai putea umplea cum s'ar cuveni.

Prin moartea lui Diamandi Manole societatea română brașoveană perde un distins fruntaș, ear' poporul nostru un neînfricat luptător național.

Cuvine-se dar' ca cu toții să depunem o lacrimă ferbinte pe sicriul valorosului bărbat al neamului nostru.

În veci amintirea lui!

Din Bucovina.

Nici o jertfă nu e mai binevenită și mai folositoare pentru un popor, decât aceea, care se aduce spre binele națiunii întregi.

Nici o faptă nu-i poate servi omului spre mai mare cinste și laudă ca aceea, pe care o face pentru națiunea sa.

Și bravul Român dl Dr. G. Popovici deputat în Reichsrathul austriac și redactor al »Foii legilor imperiale» se poate mândri de această jertfă și faptă nobilă, adusă pe altarul națiunii sale.

Vězând d-sa, că presidentul țerii Bourguignon, care a sdrucinat bunele raporturi ale poporului român față de guvern, continuă cu prigonirea Românilor și sub noul guvern austriac, Koerber, s'a hotărât, ca să abzică dela postul seu de redactor al »Foii legilor imperiale», pentru-ca cu atât mai virtos să se poată alipi de fruntașii partidului național din Bucovina, din care face parte, pentru-ca să mărească și întărească prin aceasta numărul și lupta lor națională, ce-o duc pentru apărarea drepturilor poporului român bucovinean.

»Patria» din Cernăuți aducând știrea despre această abzicere a dlui Popovici, care a făcut-o printr'o scrisoare adresată prim-ministrului austriac, scrie următoarele:

»Din tenorul acestei scrisori vor putea cunoaște lămurit și intrigantii dela »Nachrichten», că poziția dlui Popovici în minister

n'a fost de loc sdruncinată și că d-sa n'a cedat decât convingerii sale spontane, că momentan interesele de partid reclamă demisia d-sale. Noi salutăm frenetic știrea venită din Viena. Pentru-ca lupta ce ni-s'a impus să fie deplin deslășurată ne lipsea un lucru. Azi dorința noastră e împlinită. Libertatea acțiunii, pe care a câștigat-o prin acest pas bărbătesc dl Dr. Popovici înseamnă pentru noi foarte mult. Dr. Popovici a simțit, că trebuie să aducă acest serviciu partidului său. El l'a adus cavalereste, tocmai în momentul în care fața trebuia pusă. E mai presus de ori-ce îndoială, că executând această decizie el a jertfit pe altarul partidului național avantajii personale, cari sunt enorme, dacă avem în vedere, că d-sa nu posede avere. Dar' tocmai acest moment ne inspiră. Noi nu-i mulțumim dlui Dr. Popovici. El ar declina mulțumita. Și cu drept. El și-a împlinit numai datoria, cum își va împlini fiecare Român bucovinean. Azi avem luptătorii de aceea cauza noastră nu va peri, vie o sută de Bourguignoni.

Un nou luceafer al Maghiarilor.

Care de care dintre cavalerii împintenați ai nației maghiare, se nisește întru a se întrece în maghiarisarea celorlalte naționalități, prin a-și câștiga prin aceasta poziții înalte și cât mai multe merite patriotice.

Cel mai nou luceafer ivit de curând pe orizontul terenului de maghiarisare este *Sipos Orban*, inspectorul școalelor din comitatul Bihorului, care a emis un circular către toți învățătorii aflători prin comunele unde locuiesc nemaghiari.

În acel circular inspectorul le pune învățătorilor la inimă, că înmulțirea și maghiarisarea poporului să o privească de o misiune patriotică. Pentru aceasta li roagă, ca în primul rând să înființeze biblioteci populare, ale căror spese se vor acoperi apoi prin colecte publice. El din parte-i promite, că pentru reușită va câștiga și spriginul editorilor de cărți. Li îndeamnă mai departe, ca să deschidă cursuri de învățământ, mai ales iarna, în cari să învețe apoi gratuit chiar și pe cei mai bătrâni, limba maghiară, etc. Cu un cuvânt li roagă să facă totul ce le stă în putință, ca cât se poate maghiarisarea nemaghiarilor să ocupe teren tot mai larg.

Bun luceafer și *Sipos Orban*, numai de nu i-or întuneca nemaghiarii lumina.

ȘTIRI POLITICE

Rusia și Sârbia.

Representantul afacerilor rusești în Belgrad, Mansurov, a fost rechemat în Rusia. Acesta la plecarea sa a zis către prim-ministrul sârbesc Georgevics, că guvernului său i-ar plăcea, dacă cei osândiți pentru atentatul săvârșit contra exregelui Milan, ar fi grațiați. Se vede deci că osândirea aceluia este cauza, pentru care Rusia a întrerupt legăturile cu Sârbia.

Contra Angliei.

„Allg. Zeitung” din München aduce știrea, că contele Murawiev, în călătoria sa ce a întreprins-o prin Spania și Franța, a făcut o coaliție contra Angliei, la casă că aceasta s'ar război cu Transvaalul. Pentru această coaliție are pe partea Rusiei până acuma pe Franța și Spania. Germania stă în rezervă.

Abzicerea Patriarhului armean.

Din Constantinopol se vestește, că Patriarhul armean și-a înaintat demisia Sultanului, din cauză că Armenii sunt foarte rău tratați, dar' Sultanul nu i-a primit-o, ci a promis că va face Armenilor unele concesii.

Oamenii cari nu vorbesc.

Mulți călători au vizitat și au descris marea mănăstire a răbdătorilor, de lângă Grenoble (Franța), unde trăesc niște călugări tăcuți ca fantomele și cari fac la miezul nopții rugăciuni și ceremonii solemne și misterioase. De sigur, mulți dintre ei nu știau că în Anglia, deși protestantă, este o mănăstire de același fel, însă mult mai măreață și locuită tot de oameni cari au renunțat pentru totdeauna de-a vorbi.

Această mănăstire se numește S. Hugo, e situată la Parkminster în Sussex, la opt mile de orașul Steyning, într-o pozițiune care este idealul amănților doritori de tăcere și de singurătate.

E renumită ca cea mai vastă mănăstire din lume. Fațada bisericii este grandioasă și

domină o mare parte din peisagiul împrejurimilor. Celelalte clădiri, foarte numeroase se pierd printe copaci. Însă toate sunt reînviute după un plan sistematic.

Fiecare chilie se compune din patru încăperi, mobilate cu cea mai mare severitate. În catul de jos e depositul de lemne pe cari fiecare călugăr trebuie să și-le adune pentru trebuința sa zilnică; tot acolo e și un atelier oare-care, mai cu seamă de tâmplărie, căci un călugăr e dator să exercite zilnic o meserie manuală care să-l țină în bună sănătate. La catul de sus e un cabinet de lucru unde nu se află de cât o măsuță și un scaun; alături de aceasta e chilia propriu zisă unde călugărul își petrece cea mai mare parte din zi. Numai rugăciunile lui țin șese ore în această încăpere singuratică. Rugăciunea cea mare dela miezul nopții o fac toți călugării împreună, în biserică.

Fiecare chilie are apoi și o grădiniță de cinci metri pătrați.

Călugării aceștia nu vorbesc nici-odată, nici între ei nici cu străinii, nici chiar cu rudele lor. Jurământul ce au făcut este să nu deschidă gura de cât pentru a se ruga.

Dacă au nevoie de vre-un obiect, trebuie să facă cererea în scris la stareș, și atârână hârtia de un cârlig ce se află prins de ușă pe dinafară. Mai căruud sau mai târziu găsește în același cârlig obiectul cerut.

La masă unde se adună toți călugării, mâncarea e distribuită printr-un aparat cu roate. Mâncarea se compune din supă de verdeturi, ouă sau pește pe rind, pâine, vin și fructe și li-se dă înainte de amiază și la 6 ore seara. La ora 7 călugării se retrag la culcare pentru a fi în picioare la miezul nopții.

Un călător care a asistat la rugăciunea dela miezul nopții, la mănăstirea S. Hugo, spune că e ceva straniu să se vadă călugării, îmbrăcați toți în alb, cu capușorul pe cap, mișcându-se încet spre biserică. Par niște fantome eșite din morminte. Cântecul ce întonează în biserică e nesfârșit de dureros; e un fel de plângere a păcatelor omenirii pentru cari se cere iertare.

NOUTĂȚI

Domnii abonemenți cari ne restează încă cu prețul de abonament pe timpul din urmă, sunt rugați a ni-l trimite cât mai îngrabă

Ved. Princesă Stefanla, după-cum scrie o toaie vieneză, în curând se va căsători, după magnatul ungar, contele Lónyay Elemér, Monarchul, zice foaia, nu numai că s'a învoit la aceasta, dar' îi va da și un apanagiu anual de 100.000 fl. Dorește numai, ca căsătoria să nu se facă, până-ce nu se va mărita mai întâiu fata princesei, Elisabeta, al cărui mire se zice că este principele de Württemberg.

Zece mii de necroloage despre Împărăteasa-Regina. Proprietarul ziarului „Observer” din Viena, a adunat toți acei articoli, cari s'au scris despre moartea Împărătesei, în toată lumea. Articoli au fost tăiați afară și grupați după țeri, ear' după aceia legați laolaltă. S'au aflat între ei articoli scriși în toate limbile de pe pământ. Această colecție a fost apoi predată ministrului de comerț, Hegedus, cari prin mijlocirea ministrului Vlassics, a depus-o în muzeul național.

Intru mărirea casei Domnului. Dl *Ioan Lazaroviu*, comerciant în Orăștie, și st. soție au dăruit bisericii gr.-or. din loc un rînd întreg de vestimente preoțești în preț de 40 fl. Această faptă marinimoasă se laudă de sine.

Moarte. Ved. *Louise Grün* din Orăștie, a reposat Sâmbătă în 7 Oct. n. a. c., ear' înmormântarea i-s'a făcut Luni în 9 Oct. n. Pe răposata o deplâng atît rudeniile sale cât și prietenii și cunoscuții sei, între cari a avut o mare trecere, aparținând unei familii dintre cele mai distinse.

Părechea regală română a sosit în 10 Oct. n. la Budapesta, venind dela Viena cu tren separat. La gară au fost întâmpinați de consulul român Margaritescu, de secretarul Poiuț și alte notabilități maghiare.

Alegere de preot. Dl *Ioan Samoilescu*, cl. abs., Inv. în Șibișelul-vechiu, a fost ales de paroh în comuna Lunca, protopresbiteratul Hațegului.

Constituire. Societatea de lectură „Ioan Popasu” a studenților dela școalele medii rom. gr.-or. din Brașov s'a constituit în ședința sa din 30 Sept. n. a. c. pentru a. școl. 1899/900 precum urmează: Președinte: Nic. Puican, vice-președinte: Ilie Minea, cl. VIII g.; secretar I.: Traian Suciu, cl. VIII g.; secretar II.: Vasile Glăjar, cl. VII g.; cassar: Dumitru Grecean, cl. VII g.; controlor: Ioan Morariu, cl. VIII g.; bibliotecar: George Gârda,

cl. VIII g. și vice-bibliotecar: Vasile Motoșcă, cl. VII g. Comisia literară: Nicolae Danielopol, cl. VII; Ioan Damian, cl. VIII; David Demian, cl. VII; Ioan Maior, cl. VIII; Ștefan Mircan, cl. VII și Constantin Moga, cl. VIII g. Comisia bibliografică: Nicolae Orghidan, cl. VII și George Popa, cl. VIII g.

Geșeft cu atestate de maturitate. Conducătorul unui institut privat de învățământ, aproape de Budapesta, este un cavalier al ordinului Francisc Iosif, cu numele de *Alois Szabo*, profesor pensionat și consilier regesc, care se zice că și-a câștigat decorațiunile și titlurile în urma zelului ce l'a desvoltat pe terenul instrucțiunii. Chipul în care și-a desvoltat Szabo zelul, ni-l arată acum însăși foile ungurești. A extradat anume o mulțime de atestate false de maturitate, pe cari apoi complicele său Isidor Klein le vindea pe câte 5—600 fl. S'au descoperit până de present între funcționarii vechi de stat vre-o 20, cari au primit astfel de atestate false dela Szabo.

Pungași la sêrbarea din Arad. O zi bună au avut pungașii Vineri în 6 Oct. n., cu ocaziunea sêrbării din Arad. Și pare-că anume și-au ales oamenii, cărora în îmbulzala cea mare, le-au furat banii, căci toți căpi s'au plâns despre acest lucru, au fost 48-ști și deputați. Au dus cu ei cel puțin dacă nu o altă suveniră dela acea sêrbare, barem aceea, că s'au dus cu punga plină și s'au întors cu ea goală, fără să fi băgat ei mâna în ea.

Atentat asupra unui profesor. În 29 Sept. n. a. c. studentul N. B. dela școalele comerciale din Făgăraș, care acum a trei-oră a picat la examenul de maturitate, întâlnind seara pe profesorul seu Carol Kühn, l'a invitat să meargă cu el într-o cofetărie, unde apoi i-a tras o palmă sdrăvenă și l'a amenințat cu revolverul. După aceea s'a făcut nevăzut. Poliția înștiințată despre aceasta îl caută acum în rușul capului, fără însă a-i da de urmă.

La mama Roma. Se poate oare ca să se petreacă ceva undeva, la care dacă iau și Românii parte, să nu fie de față și badea George Cârțan? Asta cu greu s'ar putea. De aceea Cârțan s'a dus și acum la Roma, pentru-ca să fie de față pe timpul cât durează congresul Orientalistilor, ca astfel să poată spune la ai sei cei de pe-acasă ce-au hotărât și ce-au câștigat Românii prin Italia.

Regimul și Sêculencele. Ministrul de comerț Hegedus a dat ordin direcțiunii căilor ferate, că dacă o grupă de vre-o 30 de fete de Sêcniu ar dori să călătorească la Budapesta pentru a intra în serviciu, aceluia să li-se dea bilete cu preț de jumătate numai din cauză că să nu mai emigreze în România. Direcțiunea căilor ferate a adus aceasta la cunoștința tuturor șefilor de pe la stațiunile ardelene.

Adunarea generală a institutului tipografic „Minerva” din loc se va ținea la 16 Oct. n. a. c. după amiază la 3 ore, în localul institutului.

Călcați de taur. Sâmbăta trecută era să se dea la Denil, l. Paris, o luptă între doi tauri. Dar' unul din ei când a ajuns pe arena de luptă, a rupt barierele și a luat-o la fugă printre mulțime. Intre privitori s'a născut o mare panică. Mai mulți dintre ei au fost trântiți la pământ și călcați în picioare de taur, până-ce în cele din urmă el a fost împușcat de câtră niște gendarmi.

Sinucideri. Advocatul Bartolomeu Vatai din Săjő-Szt.-Péter s'a împușcat. Motivul necunoscut.

— În Horodenska s'a împușcat adv. Dr. Boleslav Biberstein. Motivul lipsa de bani.

Principele rusesco Cantacuzene și-a sêrbat cununia cu frumoasa Americană Mis Julia Grant, în New-port, la 18 Sept. n. Darurile ce le-au primit mirii cu această ocaziune, se urcă la o jumătate de milion dolari.

Consilierul de stat Dschawid, fiul marului vizir, a fost, după-cum se telegrafează din Constantinopol, împușcat de câtră un albanez.

Foc. Vineri în 6 Oct. n. s'a aprins moara din Pusza-Lang, care a ars cu desêvirșire. Paguba se urcă la 20.000 fl.

Dramă familiară. Din Triest se scrie: Comerciantul David Chersich, în etate de 33 ani, fratele procurorului, și-a împușcat în noaptea de 7 Oct. nevasta, ear' după aceea pe sine. Causa acestei drame familiare se zice că ar fi fost jaluzia.

Până unde ajunge iubirea de mamă. Un cas extraordinar despre aceasta, s'a petrecut

într-o provincie nord-vestică din India. Doi polițiști, făcându-și obicinuita patrolă, au auzit, din întâmplare, pe un om vorbind despre modul cum el și-a îngropat muieră de vie. Bărbatul numai decât a fost adus la poliție, unde a spus, că muieră lui suferia de mai mult timp de lepră (o boală urtă și lipicioasă) și că în timpul din urmă mergea tot mai înspre rău, din care cauză ea și-a exprimat dorința, ca să fie îngropată de vie, ca nu cumva și coplii sei să se molipsască de acea boală. Și așa el și cu teciorul cel mai mare au săpat o groapă și au băgat-o într'nsa, luând parte la aceasta și 4 vecini, cari i-au ajutat. Toți șase au fost deținuși și și-au recunoscut fapta. Nu încape îndoială, că aceasta nu s'ar fi întâmplat la dorința și cu învoirea femeii, căci ce nu face o mamă, care își iubeste coplii, pentru fericirea aceluia?

O stirpătură. Pe moșia contelui Eszterházy din Totis, s'a aflat o păreche de iepuri, crescuți laolaltă, cari aveau un cap, două trupuri, opt picioare și patru urechi.

Țigara și caracterul. „Spune cum fumezi, și un învățat Englez, îți va spune cine ești”. Știința a ajuns a cunoaște caracterul unui om, și după chipul cum el fumează țigara. Eată d. e. cum se cunoaște caracterul unui fumător. Un om, care ținea țigara strîns între dinți, nepăsător dacă arde ori nu, este un om, care îndată te atacă, așa zicînd pentru nimic, adevă periculos; acela care fumează cu luare aminte, chiar destul pentru a o ținea încă arzînd, și care o ia des din gură și cu plăcere se uită la cercurile de fum vinețiu, pe cari le sloboade în aer, este un om îndestulit, făcător de bine și drept; ear' cei care fumează cu multe întreruperi, cari trag odată și după aceea lasă țigara, se poartă de regulă în toate afacerile lor foarte prost, astfel de oameni au un caracter nestatornic și se lasă ușor seduși de alții. Dacă cineva își întoarce țigara cu nervositate printre degete și o mai și apasă, atunci îl putem ținea de un nătărău, frivol și vanitos. El ține țigara totdeauna în sus, până-ce un om cuminte, slab de cap își ține țigara drept în jos, ducîndu-o spre obraz, ear' dacă cineva își întoarce țigara nepăsător încoace și încolo, e nervos, însă foarte vînjos. Cine nu-și poate ținea țigara arzînd, acela are o natură vîrătecă, poți avea încredere în el și de obicei un mare guraliv.

Omorită de mîne. Un cas înfiorător s'a petrecut de curând în Paris. În o parte a orașului locuia o femeie sêracă și bătrână care își câștiga pâinea de toate zilele muncind la unul și altul. Au trecut însă vre-o câteva zile, în cari vecinii ei n'au mai văzut-o de loc, și nu știau ce poate să fie cauza. S'au dus deci la locuința bătrânei, ca să vadă dacă nu cumva e bolnavă. Care nu li-a fost însă mirarea, când, deschizînd ușa, au aflat pe bătrâna culcată jos, ear' carnea de pe trup li era mîncată până la os, de două mîne ce le avea și cari acum stăteau spăriate într'un colț al casei. În mormântarea i-au făcut-o vecinii împreună.

Inculat pentru copilul propriu. Nainte de aceasta cu câțiva ani, niște părinți dintr'o comună ungurească, și-au dat copilul cel mic ce-l avea, la alți doi oameni, cari l'au cerut ca să-l adopteze ei. Acum tatălui i-a venit dor de copil, s'a dus deci la ei și li-a cerut copilul înapoi. Dar' ei n'au voit să-l dea. Vîzînd tatăl copilului aceasta, într'o zi l'a furat și l'a dus acasă. Oamenii au făcut arătare la judecătoria despre acest fapt, ear' judecătoria a pedepsit pe tată cu 6 luni închisoare.

Cutremur de pământ în Turcia. În 3 Oct. n. s'a întâmplat un puternic cutremur de pământ în jurul Vilajetului și Smirnei. Vre-o 24 de localități au fost total sau în parte distruse, în urma căreia 1000 de oameni au murit ear' vre-o 700 au fost greu răniți. Pagubele materiale se urcă la 2 milioane lire turcești.

Din prorociile lui Falb. La 28 Sept. n. Falb a scris următoarele despre schimbarea timpului: Earăși avem numai câteva zile de timp frumos. 4 Oct. este o zi critică de a doua ordine. În cel mai favorabil cas ea va întârzia cu două zile. După aceasta se poate aștepta timp bun până în 16 Oct. Ziua de 18 Oct. earăși este zi critică. De aci încolo temperatura va scădea binișor și pe munți va și ninge.

30 rezerviști călcați de tren. În 2 Oct. n. 30 de rezerviști cari călătoriau dela Schleswig-Holstein la Elsas, ajungînd acolo, s'au dat jos din cupele pe partea opusă. Dar' abia au ajuns jos și un alt tren a trecut peste ei, pe 7 omorîndu-i, pe 12 rîndindu-i mai greu, ear' pe ceilalți 11 mai ușor.

Furturi. In Baia-mare, com. Sătmăruului, s'a furat de câtră niște indivizi necunoscuți, aur în preț de 3000 fl.

— Dentistului Dr. Tăubner din Viena i-s'a furat 1400 de dinți artistici.

— Contesei Natalia Franceski din Roma i-a furat servitorul seu juvaere în preț de 45.000 lire.

Carbol în loc de cognac. Din Villáh se telegrafează: Un călător de pe vaporul »Wien«, care mergea spre Pola, și-a sdrobit două degete dela o mână, și în durerea cea mare a leșinat. Medicul a sărit îndată ca să-l deștepte cerând să i-se aducă o sticlă cu cognac. Dar' în loc de aceasta, din greșală a primit una cu carbol, pe care apoi i-a dat-o celui leșinat să bea din ea. Dar' abia c'a înghițit și a și murit.

O vârstă rară de 140 de ani a ajuns Ioan Giorgievici Rusacof, din guvernamentul Curs. Născut în Charcow în anul 1759, s'a datat negustorei călătorind la bălciurile din Poltawa, Charcow, Romug, Belograd. El era de trei-ori căsătorit. În ultimii opt ani și-a pierdut lumina ochilor și nu și-a părăsit locuința de loc. Nici odată nu gândea la moarte, ci avea ferma speranță, că va ajunge secolul al doilea. Memoria și-a păstrat-o până în ultimul moment. Durata vieții sale și-o explica el prin traiul lui nomadic, care îl necesita să trăiască în aer liber. Mai bine de un secol a cutrierat el bălciurile din Rusia de Sud, petrecând nopțile sub acoperământul cerului. El a murit acum câteva zile pe moșia sa Belograd.

Un medic — original. Locuitorii unei mici localități sudice din California, se curează de durerea de dinți într'un mod foarte miraculos. Un avocat din New-York ducându-se în acea localitate pentru a primi oare-care avere dela niște rudeni, povestește următoarele: »În prima dimineață ce am petrecut-o în V., m'am trezit deodată cu o mare durere de dinți. Numai decât am dat să mă informez despre adresa vre-unui dentist, am auzit însă, spre cea mai mare mirare, că nu există nici unul. În desperarea ce m'a cuprins am alergat la un farmacist, și l'am rugat să-mi dea vre-o medicină care să-mi aline durerea. El ridicând din umeri îmi spune, că pentru durerea de dinți nu are nici o medicină, știe însă alt mijloc, prin care va face ca aceea să-mi se aline. I-am promis 5 dolari. Ducându-mă apoi într'o curte mică, a strigat pe un ajutor al său, ca să-i aducă un ciocan și cuie. Inspăimântat am voit să mă depărtez, auzind aceasta, dar' el m'a liniștit, zicând că nici nu mă va atinge, și ducându-se la un pirot, a scris pe el cu creta cuvântul »Ache« (durere). După aceea mi-a spus, că să mă uit cu atențiune la el și să nu mă cuget la nimic altceva. Luând apoi ciocanul a bătut cuiu de cuiu în pirot, până-ce litera A nu s'a mai văzut, și întorcându-se spre mine, m'a întrebat rîzînd cum mă aflu. Mănios am răspuns, că tot așa de rău mă doare dantele, cu toate-că nu a fost așa. Când au fost și literele C și H bătute cu cuie, aproape n'am mai simțit nici o durere. Ajungînd și la litera E, durerea mi-a fost trecut cu totul. La urmă acest original medic de dinți mi-a spus, că el de mulți ani tot în chipul acesta vede durerea de dinți, adevărat scrie cuvântul durere pe pirot și după aceea o bate cu cuie, ca ea să se amorfăscă.

Un prânz bun. Doi copii din Borozlô, unul de 10 și altul de 13 ani, s'au gândit, că în ce chip să ajungă ei la un prânz bun, pe care să-l gătească ei cum vor și mai bine. După puțină gândire, au aflat de bine ca să ture o oaie din turma femeii Berta Andreas. Zis și făcut. După aceea s'au dus cu ea în pădure, și între cele mai grozave chinuri au omorît-o, ear' după aceea făcînd foc, au fript carnea pe cărbuni. Fiind prânzul gata au mai invitat la el încă câțiva prieteni de-ai lor, implinindu-și astfel pofta de-a avea fericirea ca să mănânce un prânz bun gătit de ei.

Un tată barbar. Din Mailand se scrie: Într'un oraș l. Pavia, se amoresc încă acum doi ani fata unui măestru păpușar într'un june de o frumusețe rară. Tatăl fetei nu s'a învoit însă, ca fata lui să ia de soț pe acel tinăr. Nu mult după aceea, ea nu s'a mai văzut nicăiri pe stradă, și toți oamenii credeau că a fugit. Dar' într'una din zilele trecute s'a lăsat vestea, că ea se află în casa părintească încuiată într'o chilie mică. Poliția imediat a făcut cercetare la casa păpușarului, și adevărat că a aflat pe fată încuiată într'o cămară îngustă și întunecoasă din pod. Ea zăcea pe un pat și era atât de slăbită, încât abia se mai putea mișca. De mirat este, că barbarul tată încă n'a fost pedepsit pentru această faptă criminală.

AMICIȚIE — DISTRAȚIE

Lui — u. Ochii fiind oglinda inimii îi închide, pentru-ca să nu li-se poată ceti în inimă.

Nicu.

POSTA REDACȚIEI.

Dlui V. B. în H. Așteptăm și sfîrșitul, ca să se publice deodată.
Dlui Dr. G. S. în H. Va apare cât mai curînd.
Dlui I. T. în O. Pentru nrul de față sosită prea târziu.

FEL DE FEL

Despre un Olandez flegmatic cetim în foaia »Der Grensbode« următoarea anecdotă: »Napoleon și țeranul din Olanda«. Într'o călătorie prin Țerile-de-jos (Belgia și Olanda) Napoleon a ajuns la o casă țărănească, și s'a hotărît să intre înlăuntru. Suita sa stătea din doi adjutanți. La intrarea în casă, au văzut un țeran, care sta liniștit cu căciula pe cap. Unul dintre adjutanți zise cătră țeran, că Impăratul vine la el. »Ce mă privește pe mine«, a răspuns țeranul. Pe aceea intră Napoleon la el și-i zise: »Bună ziua bătrâneule! Țeranul își ia încet căciula de pe cap, șezînd liniștit mai departe, și răspunde: »Bună ziua! — Eu sunt Impăratul!« zise Napoleon — »D-Voastră?« răspunde țeranul cu sânge rece. — »Da, eu sunt Impăratul!« — »Aceasta îmi place«, fu răspunsul. Pe Impăratul a început a-l interesa acest om, și după o mică pauză a zis: »Voesc să vă fac fericit!«. — »Eu nu cer mai mult decât posed«. — »Aveți copii, fete?« — »Da, fete«. — »Câte?« — »Două«. — »Eu le voi înzestra«. — »Aceasta este treaba mea«. — Cuvintele acestea nu i-au plăcut lui Napoleon, El și-a întors spatele și a ieșit borborosînd din casa țeranului flegmatic.

— Se vede că tu nu o duci prea bine cu măiestrul tău, Ioane.

— De unde știi aceasta?

Fiindcă o ureche ție mai lungă decât cealaltă.

Un domn făcînd vizită unui prieten al său, a intrat în salon, în care n'a aflat decât pe o copilă mică șezînd pe sofă.

— Vină la mine, zise oaspele cătră copilă, și dă-mi o sărutare.

— Nu mi permis să mă scol de aici, așa mi-a spus mama.

— Pentru-ce?

— Fiind-că aici unde șed eu, e ruptă canapeaua.

Șirurile de soldați creștau în toate părțile fața verde a șesului. Ostașii erau în mare fěrberie. În ziua aceea venia generalul să facă inspecție. Numai freiterul Promoroacă nu se prea dădea grijei.

Generalul sosește pe cîmp, cercetează trupele și rămâne mulțumit de instrucția și rîndueala lucrurilor. Se dă repaus.

Generalul își aprinde o țigară și încungiurîndu-se de oficeri, mai vorbește cu ei de-ale cazarnei.

Da freiterul Promoroacă, cam prostuț din fire dar' bun de posne, își sucește o sugară și dîndu-și chipul pe ceață, pornește prietenos înspre superiori.

— Știi ce, generale, dă-mi să-mi aprind și eu sugara.

Cei din jur rămîn ca trăsniți. Generalul se uită la el, de credeai că voește să-l străpungă cu privirile și apoi zise:

— Cum de îndrăznești tu, bădărane, să vorbești cu atîta ușurință?

Freiterul îl atinge cu o mișcare glumeață de umăr și ferindu-l cu cotul îi zice rîzînd:

— Hai de hai, vorbă să fie, înțeleg să nu îndrăznească soldații, dar' între noi șarjele...

Bibliografie.

A apărut „*Almanahul învățătorului român*“, de *Iosif Velcean*, inv. în Reșița-montană, cu următorul cuprins: Prefață. I. Călindarul și notițe din tipic pro 1899/900. II. Date cronologice pe anul 1900. III. Date genealogice: A) Austro-Ungaria. B) România. C) Celelalte state europene. IV. Afaceri de postă și telegraf. V. Competențe de timbru și taxe. VI. Șematismul bisericii ort. române. VII. Șematismul provinciei metrop. gr.-cat. VIII. Reuniuni învățătoresți. IX. Partea literară: 1. Oda, la desvîlirea bustului lui Ienăchiță Văcărescu, de Al. Muntean al lui Vasile (București). 2. Dr. Dan. P. Barcianu, schiță biografică cu portret, de Red.

Almanachului. 3. Sentențe pedagogice, de diferiți autori celebri. 4. Ioan Pop Reteganul, schiță biografică cu portret, de George Cătană (Valeadieni). 5. Școala și biserica, ca factori primordialii în educațiunea și cultura națională, de Iosif Velcean (Reșița). 6. Cugetări, de Ioan Scurtu (Cluj). 7. Dascălii mei, amintiri din copilărie, de Alex. Muntean al lui Vasile (București). 8. Școala lui Lazăr, scenă din revista istorică-națională »100 de ani«, de I. L. Caragiale (București). 9. Maxime, de Petru Cipou, învățător (Luncșoara). 10. Plugușorul anului, poesie dedicată învățătorilor români, după C. Teodoru. 11. Dragi pe ascunsul, versuri de Adrian Ungurean, învățător (Curtacheri). X. Pro domo. (În această rubrică găsim aprecieri favorabile asupra Almanachului, an. I., dela diferiți bărbați: Stefan Velovan, Dr. Al. Mocsonyi, V. Babeș și mulți învățători). XI. Școala confesională. (Aci găsim lucruri vrednice de știut pentru toți învățătorii. Anume: a) Regulamentele pentru organizarea învățămîntului în școlile populare; b) Din drepturile și datorințele învățătorului; c) Literatura noastră școlară în anul din urmă. XII. Cartea experiențelor. (În această parte urmează vre-o 2—3 coale de rubrici pentru notițele trebuincioase învățătorului peste an.) XIII. Apendice. XIV. Anunțuri. »Almanahul« e frumos legat în pînză și are formatul unui notes portativ. Se capătă la autor și la »Tipografia« în Sibiu. Prețul unui ex. 1 fl. plus 10 cr. porto.

În editura ministerului ung. de agricultură a apărut o broșură în limba maghiară, sub titlul de „*Asociarea de celare*“ (pivnițe). Indrumări pentru proprietarii de vii, că în ce chip își pot evalua produsul vinului în urma »Asociării de celare«, și în ce chip se pot acelea înființa. Indrumările acestea sunt scoase din lucrările compuse de Zigány Zoltán, profesor la școlile comerciale superioare și Baross Károly, redactor la foaia »Borászati lapok«. Budapesta, 1899.

Redactor responsabil: Petru P. Barțișu

Sz. 788—1899.

(601) 1—1

ÂRVERESI HIRDETMEŢY

Alôlirot birôsăgi végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrê teszi, hogy a dévai kir. törvényszék 1899 évi 3176 számú végzése következtében Dr. Suciú Gábor ügyvéd által képviselt Theodosie Cesar javára Brettyán Miklos ellen 46 fît 10 kr. s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 542 fît becsült házi butorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladnatk.

Mely árverésnek a V.-Hunvadi kir. jbiróság V. 200/4—1897 számú végzése folytán 46 fît 10 kr. tókekövetelés, 9 fît 85 kr. biróilag már megállapított költségek erejéig V.-Hunyadon alperes lakásán leendő eszközésére 1899 évi október hó 20. napjának délelôtti 9 órája határidôkul kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet

igérônek becsáron alól is elfognak adadni. Dr. Nagy Ignátz ügyvéd mint foglaltató értesitetik.

Kelt V.-Hunyadon, 1899 évi szeptember 30. napján.

Danil,
kir. bir. végr.

Sz. 2155/1899. tlkvi.

(602) 1—1

Ârverési hirdetményi kivonat.

A szászvárosi kir. járásbiróság mint telekkvi hatóság közhirrê teszi, hogy az »Ardeleana« pénz és hitelintézet végrehajtatónak Kiss Géza végrehajtást szenvedô elleni 119 fît 20 kr. tókekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a dévai kir. törvényszék (a szászvárosi kir. jbiróság) területén levô Tordos községben fekvô, a tordosi 31 számú tjkvbén A + 2 r. 751/1 hrsz. ingatlanra 75 fît, A + 3 r. 967/2 a hrsz. ingatlanra 89 fît, A + 4 r. 1715 hrsz. ingatlanra 117 fît, A + 5 r. 1744 hrsz. ingatlanra 31 fît, A + 6 r. 3111 hrsz. ingatlanra 27 fît, és A + 7 r. 3498 hrsz. ingatlanra 135 fîtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelôlt ingatlanok az 1899. évi október hó 13-ik napján délelôtti 10 órákor Tordos község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladadni fognak.

Ârverezni szándékozók tartoznak az ingatlanoknak becsáranak 10% készpénzben vagy az ovadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpéznak a biróságnál elôleges elhelyezésébôl kikiáltott szabályszerû elismervényt átszolgáltatni.

A kir. jbiróság telekkvi hatóság.

Szászváros, 1899. évi július hó 27-én.

Szabó,
kir. aljbiró.

Concurs.

Postul de adjunct notarial, împreunat cu salar lunar de 15 fl. v. a. și costul, se poate ocupa la subscrisul fără amânare.

(600) 1—2

Candin Cristea,
not. cercual în Bozeș
(u. p. Algyógy).

100—300 fl.

lunar poate să câștige, sigur și onest, ficcare persoană, de ori-ce poziție, locuească aceea ori-unde, fără de nici un risic și capital, prin vinderea de hârtii de stat și losuri permise prin lege.

Ofertele se se adreseze la: *Annoncen-Expedition, Julius Singer, Budapest IV Rostély utca 3, sub titlul „Leichter-Verdiens!“.*

(599) 2—6

Deschidere de ospetărie.

Subscrisul am onoarea a aduce la cunoștința onoratului public, că cu 1 Octomvrie n. a. c. am preluat ospetăria dlui Ferdinand Zentner din Orăștie, str. Berăriei nr. 3, așa numită la »Strugure.«

Pe lângă beuturile cele mai bune, precum: vin curat, bere în sticle și rachiuri de calitatea cea mai bună, servesc on. public și cu mîncări la dejun și cină, pe lângă cele mai moderate prețuri. Afară de aceasta se mai află în localul sus amintit și traficã de tutun și timbre.

Rugându-mă pentru cât mai deasă clientelă, semnez

cu deosebită stimă

Johann Wolf,
ospetărie.

(598) 2—3